EXEMPLA
S. SCRIPTURÆ

Casus papales. Episcopales et Abbatiales omnibus et presertim sacerdotibus Religiosis et clericis perutiles et necessarii per viros peritissimos nouiter correcti et emendati Incipiunt feliciter

Rimus casus papalis est i illo qui percutit enormiter clericum vt ꝓbatur. xvii q.iiii.c. Si quis suadente. Si autẽ est leuis ꝑcussio episcopus absoluit. vt in.c. peruenit de sentẽtia excommunicatiõis

¶ Secundus est in illo qui comburit ecclesias vel eas infringit qui postquã denunciatus est absolutio pertinet ad solũ papam vt de señ. excõ.c. conquesti Item idem est de quocunqꝫ alio incendiario si forte excdicetur et publicetur vt de sen. excommunicationis.c. Tua

¶ Tercius est in illo qui falsificat litteras domini nostri pape vel falsis sciẽter vtitᷣ de crimine falsi.c. dura.et c. ad falsariorum.

¶ Quartus est in illo qui est excõmunicatus a delegato pape qui non potest

A

9

absolui per aliquem nisi per papam vel pape delegatum vt de sententia excommunicationis.c.significauit.

¶ Quintus est in illo qui participat cũ excommunicato a papa.quia non potest absolui nisi p papã quod intelligitur de participante in crimine propter quod talis est excommunicatus

¶ Sextus est i illo qui participat in osculo vel aliis cum eo qui excommunicatus est per papam cum participantibz quoniam iste talis ab illo debet absolui qui sententiam tulit vt in.c.nuper et c.si concubine de sententia excõmunicatõis

¶ Septim⁹ ẽ de clerico de qui secũdas nuptias benedixit:de secundis nuptiis.c i.sed de isto casu an sit papalis vel episcopalis dubitant multi.

¶ Octauus est in persecutoribus cardinaliuz qui graues et multas penas incurrunt vt habetur in.c.felicis de penis libro.vi.

¶ Nonus est in eo qui dat licẽtiam grauandi eos qui tulerunt sententiam excõ

municationis suspensionis vel interdi
cti vel eos i suis personis vel bonis, ut
de sententia excommunicationis. c. qui
cunqz. libro. vi

¶ Decimus est in eo qui corpus defun
cti incendit vel decoquit pro ossibz trans
ferendis in extra. Bo. viii. de. test.

¶ Undecimus est i inquisitoribus here
ticorum si odio vel gratia amore vel
lucro contra iusticiam vel conscientiaz
omiserint contra quempiam procedere vel
ipsam heresim alicui imponere ut habe
tur in clementinis de hereticis capi. mul
torum.

¶ Duodecimus est de religiosis qui ab
sqz speciali licētia parrochialis presbite
ri solennisant aut ministrāt sacramēta
veluti eucaristie aut extreme unctiōis
sufficit tamē licentia parrochialis cleri
ci etiam si nōdum est sacerdos similiter
etiam licentia illius vicarii qui gerit or
dinariam curam ecclesie.

¶ Item sufficit licētia diocesani ut no.
iohan. an. de decimis primitiis et obla.

¶ Item excommunicati sunt religiosi qui excommunicatos a canone absoluunt in casibus non concessis aut absoluunt a sententiis per sinodalia statuta siue prouincialia promulgatis aut absoluunt a pena et culpa. de penis capi. Si quis. in clemen.

¶ Tridecimus est de persecutoribus episcoporum vel q̄ eos faciūt exulare seu procurant illos ad p̄sequend̄ vel carceri tradūt aut q̄ p̄cipiūt hoc fieri vel tradūt auxiliū ꝯsiliū vel fauorē ad hoc facied̄.

¶ Decimusquartus est de religiosis vel clericis inducentibus ad vouēdum vel promittendum vel iurandum de eligenda sepultura apud eos vel vt iā electam vlterius non immutent. habetur in clemen. de penis capitu. cupientes

¶ Decimusquintus est de hiis qui cogunt celebrari sibi in loco interdicto vel ad audiendum inuocant excommunicatos vel interdictos vel prohibent eis ne moniti exeant vt habet̄ de sententia excommunicationis. c. Grauis. in. cle.

¶ Decimusseptus est de his qui ferunt ferrum arma et equos ad impugnādum cristianos vel alia necessaria deferunt vel transmittūt seu galeas vel naues vendūt vel ī piratic⁹ saracenoꝝ vel nauibus gubernationem exercent vel impendunt consilium vel auxilium in dispendiuz terre sancte vt habetur de iud. capitulo quorundam et.c.ad liberanduz et iste casus est papalis per extraua Boni. viii que incipiunt contra illos

¶ Decimusseptimus est in piratis qui ore papali excommunicantur vt no.io. an.in c. vltimo de rap.

¶ Decimusoctauus est de eo qui absolutus propter mortis articulum vel aliud impedimentum ab eo a quo alias absolui nō poterat si cessāte īpedimēto nō se pñtat cū se ǫmode potit ei a quo prius absolui debeat ī eādē sētētiā qua pri⁹ ligat⁹ erat ab hoīe vel alias a iure reicidit ipō facto vt in cap. Eos de sen.excōi.li. vi. Pone exemplum de alio impedimento videlicet vt egritudo īimicicie capita

les vt no. glo. in c. religioso. de sen. excō. li. vi. et iste casus est papalis si talis ab soluendus erat a papa.

Decimusnonus est in absoluto a papa vel eius penitētiario de ipsius speciali mandato qui se debet alicuius conspectui presētare. nam reincidit si hoc nō faciat vt in precedente casu dictū est vt in. c. Eos. de sen. ex. li. vi

Vicesimus. imperator. rex. vel princeps. dux. marchio. vel comes. aut baro. vel aliquis alius notabilis preeminentie dignitatis vel potestatis frater fili9 vel nepos ipsoruz qui ad terminum vel inperpetuum noīatur eligitur vel assumitur in rectorem vel senatorem vrbis ro. quocunqz noīe vocetur ipā rectoria ꝯ quicunqz alius qui vltra annū in huiusmodi regimen assumitur preter apostolice sedis licentiam oēs predicti in litteris ipsius sedis exprimendi et consentientes sue noīationi electioni vel assumptioni ꝯ eos taliter noīantes eligentes vel assumentes ꝯ eis obedientes auxilium con-

silium vel fauorem dantes sunt absol-
uendi per papam vt de elec. et elec. po. c.
fundamenta contemptores. li. vi. vsus
Per papā clerū feriens falsarius vrens
Soluitur et q̄sq̄s audet cantare ligatus
Simon qui fuerit sed fallit reglā talis

Nota tamen q̄ non omnis percutiēs
clericum tenetur ire ad papam vt patet
per hos versus

Percutiens clerum romam petat
excipiūtur vt puer atq̄z senex egrotus
femina pauper. Et claustralis habens
inimicos hostia seruans

Finiunt casus papales

Incipiunt casus episcopales

Sciāt sacerdotes q̄ licet ī priuata
penitentia pro occultis delictis re
gularem possint imponere peni-
tentiam vt habetur i. c. presbiteri. xxvi
q. i. regulare enim est q̄ ipsi cognoscere
possunt de omnibus criminibus occultis
vt in. c. si. peccauerit. ii. q. i. tamen sunt
etiam certi casus de quibus ipsi cogno-
scere non possunt ymo de talibus crimi-

nibus oportet eos necessario remittere suos confitentes ad superiorem prelatum. i. episcopum. et isti casus dicuntur episcopales et sunt isti qui sequuntur quos no. hosti. in summa de peni. et remissi. §. iiii ver. cui confiteri. Nota eos latius Specu. in. iiii. pte circa fi. de pe. et re. §. vi. ver priuata autem.

¶ Primus casus episcopalis est in eo qui cognouit carnaliter monialem consecratam vel non consecratam virginem vel non virginem vel forte si mulier coiuit cum religioso dum non sit in loco sacro quia tunc esset papalis

¶ Secundus est in eo qui verberat patrem aut matrem scilicet ex casu. sed si ex certa scientia ptinet dño nostro pape

¶ Tertius est in eo qui deflorat virginem fraudulenter sed si violenter et maliciose tunc ptinet pape

¶ Quartus est in eo qui in mortem coniugis machinatur

¶ Quintus est in eo qui abutitur chrismate seu eucharistia vel alia re sacra aut facit furtum in ecclesia et etiam in illo clerico ex cuius negligentia hoc contingit

¶ Sextus est in illo qui baptizauit p

prium filium vel eum ad baptisma vel etiam confirmationem tenuit
¶ Septimus est in eo qui facit votum castitatis et post votum contrahit cum aliqua. vel aliqua cum aliquo
¶ Octauus est in eo qui contrahit vel continet seu religionem intrat in vita sponsis sue post carnalem copulam.
¶ Nonus est in illo malefico qui confitetur se credidisse heretice prauitati
¶ Decimus est in simoniaco sub quocunque genere simonie fuerit simoniacus quo ad absolutionem non quo ad dispensationem que ad solum papam spectat
¶ Undecimus est in illo qui excommunicatus est et solenniter celebrat in ecclesia quo ad absolutionem
¶ Duodecimus est in illo qui per saltum est promotus
¶ Tridecimus est in illo qui ordinatur ab alieno episcopo sine licentia sui proprii episcopi.
¶ Decimusquartus est in homicida siue in verbo siue in consensu vel se defen

dendo: vel dormiendo vel si occidat fu-
rem vim facientem vel si homicida fu-
erit infantis
¶ Decimusquintus est de faciente lu-
xuriam in ecclesia maxime consecrata
¶ Decimussextus est qui cognouit car-
naliter iudeam vel saracenam
¶ Decimusseptimus est in muliere que
concepit ex alieno viro et vir suus cre-
dens eum suum proprium filium esse in
stituit eum heredem in aliorum preiudi-
cium et grauamen
¶ Decimusoctauus est in illo vel il-
la qui vel que procurat sterilitatem si-
ue in se siue in alia.
¶ Decimusnonus est in eo qui contra
hit matrimonium post sponsalia contra
cta cum alia vel iuramento interposito
in contractu
¶ Vicesimus est in illo qui est excom-
municatus a iudice et nõ. vult exire ec-
clesiam sed est diuinũ officium ĩpediẽs.
¶ Vicesimus primus est in eo qui scien
ter celebrat tempore interdicti si ue ĩ pus

blico siue in secreto
¶ Vicesimus secundus est in eo qui est sortilegus videlicet in illo qui inuocat demones pro furtis vel mulieribus vel aliis rebus licet aliqui extendant istuz casum ad existentes in sacris ordinibus
¶ Vicesimus tercius est in illo qui sciēter et publice sepelit corpus alicuius excommunicati in cimiterio
¶ Vicesimusquartus est in illo qui excommunicatus est a canone in casibus ī quibus ab episcopo potest absolui
¶ Vicesimus quintus est in illo qui est irregularis
¶ Vicesimussextus est in eo qui contrahit matrimonium clādestine
¶ Vicesimusseptimus est in eo qui ē criminosus publicus vel blasphemator
¶ Vicesimus octauus est si episcopus audiuit confessionem de aliquo peccato inferior clericus non habet talem absoluere sed debet ad episcopum ipz mittere.
¶ Vicesimusnonus est de illo vel illa qui velque opprimit filios suos studio

se vel negligenter

¶ Tricesimus est in eo qui committit sacrilegium vel incendium

¶ Tricesimus primus ē ī illo qui committit crimen falsi siue ī litteris siue in testimoniuz commissū & quod dico de litteris intelligo non pape quia ille casus est papalis

¶ Tricesimus secundus est in eo qui violat ecclesiae. et libertates & immunitates earum

¶ Tricesimus tercius est in eo qui cōmittit peccatum contra naturam vt puta si vir virum cognoscit vel brutum vel etiam si vir vtitur membro mulieris ad hoc non concesso

¶ Tricesimus quartus est in illo qui committit incestum vt si cognoscat cōsanguineam personam

¶ Tricesimus quintus est in illo qui est periurus licet aliqui illū velint extendere de periurio pueri, qui est infra sacros ordines

¶ Tricesimus sextus est de illo cleris

to qui cognouit carnaliter illam quam baptizauit vel illam cuius confessio-nem audiuit.
¶ Tricesimusseptimus est de illo q̄ ē excommunicatus ab episcopo qui nō po-test absolui p aliquem inferiorez cleric ū
¶ Tricesimus octauus est in illo qui est vsurarius publicus
¶ Tricesimus nonus est in illo qui ce-lebrat missaz ī altari nō consecrato vel si celebrat sine sacris indumentis vel or-namentis vel si celebrat non ieiunus
¶ Quadragesimus est in illo qui non restituit ablata vel substracta vel alia illicite acquisita ¶ Sciendū est q̄ si epi-scopus committat alicui sacerdoti vi-ces suas in casibus in quibus episcopus ipse habet potestatem talis sacerdos po-test suam iurisditionez exercere in om-nibus casibus preter quinqz q̄ sequūtur
¶ Primus est vbi penitentia solennis est imponenda
¶ Secundus quia sacerdos non po-test absoluere ab excommunicatione in

casu ĩquo episcop⁹ posuit limitationem nisi specialiter ei committat

Tercius est Ubicunqz inuenerit irregularitatem contractam tunc enim debet eũ remittere ad episcopũ vel ordiariũ

Quartus est de incendiariis

Quit⁹ est si est de consuetudine alicuius diocesis ꝙ certa crimĩa ad episcopum remittantur

Finiunt casus papales

Incipiũt cas⁹ i qb⁹ dispẽsãt abbates

Dispensant abbates cum ingresso religionem Ut ad ordines in monasterio et ecclesiis subiectis monasterio promoueatur sic no. dñs Goff. de fi presbi. c. iii. glo. que incipit ac nõ. et in textu satis probatur in ver. Ubi monachi Dispẽsant abbates cũ monachis sui monasterii circa esuz carniuz Ut de sta. mo. cum ad monasterium et de conse. di. v. Carnem

Dispensant abbates cum monacho vel conuerso professo de constituẽdo sibi cellam specialem. xx. q. ult. monachum.

Dispensant abbates cum monacho qui suum ordinem recepit furtiue de eo q̇ fur. or. rece. c. cum. ħ

Dispensant abbates monachum licentiando vt ad aliam religionem transeat de regu. licet. Vel ad equalem iusta de causa ad minorem non posset ⁊ ita debet intelligi de cri. et non de hoc de reg. non ē in glosa que incipit et merito

Dispensant abbates cum monacho qui excommunicatus pro iniectione manuū in clericum violenta se fecit ordinati preter ius secunduȝ quod traditur de sen. excommu. cum illorum in fi.

Dispensant abbates cum monacho qui mutauit habituȝ et in alio monasterio sine licentia sui abbatis fuit ordinatus vt. no. per. doc. goff. de tempore ord. ex parte in glosa. que incipit Ideo.

